LAISVĖ--LIBERTY
Vienintėlis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N.Y.) ... 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVE--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 10 **** Richmond Hill 19, N. Y., Penktadienis, Sausio (Jan.) 14, 1955 **** Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji.

KRISLAI

Sausio mitingai.
Reikia ruoštis.
Nebegali stumdyti.
Costa Rica drama.
Tikrasis kaltininkas.
Rašo A. BIMBA

Gerai būtų, kad visų organizacijų nariai susirūpintų šio mėnesio susirinkimais. Labai sveika organizacijoms pradėti metus skaitlingais, gyvais, energingais susirinkimais.

Visų narių pareiga pasimokėti duokles anksti. Ypač tas svarbu tokiai organizacijai, kaip Lietuvių Literatūros Draugija, kurioje duoklės yra metinės. Juo anksčiau nariai pasimoka duokles, tuo geriau Centralinis Komitetas gali suplanuoti savo visų metų veiklos programą.

—:—

Taipgi prašome visuose susirinkimuose prisiminti dienraščio Laisvės dalininkų suvažiavimą. Gražu ir garbinga suvažiavimą pasveikinti.

Ne visos organizacijos iždiuose turi pinigų pasveikinimui. Bet kiekviename susirinkime atsiras susipratusių, pažangių žmonių, kurie doleriu kitu prisidės sudarymui pasveikinimo. Tik, žinoma, reikia kam nors apie tai prisiminti, pakalbėti apie suvažiavimą.

Kaip jau žinia, šiemet Laisvės dalininkų suvažiavimas įvyks vasario 6 dieną. Laiko nedaug bepaliko.

—:—

Jungtinių Tautų sekretorius Hammarskjoldas grįžta atgal iš Kinijos sostinės. Visaip žmonės kalba: vieniems jis sugrįžta nieko "nepešęs," kitiems — su dideliu laimėjimu!

Ši žymaus diplomato kelionė į Pekiną aiškiausiai įrodė vieną dalyką: Kinija nebėra tas kraštas, kurį būtų galima stumdyti. Tie laikai seniai praėjo. Kas dar ir šiandien tos tiesos nesupranta arba nenori suprasti, tas nėra vertas diplomato vardo.

—:—

Vakar Guatemala, šiandien Costa Rica. Ta pati drama. Į Guatemalą ginkluota gauja įsiveržė iš Honduras, į Costa Ricą — iš Nicaraguos. Pranešimų tonas tas pats: "Žmonės sukilo prieš vyriausybę."

Costa Rica prezidentas Figueres šaukiasi pagalbos. Taip darė ir Guatemalos prezidentas.

Visas reikalas pavestas "Amerikinių Valstybių Organizacijos Tarybai," kuri jau išrinko komisiją incidento ištyrimui.

Panaši komedija buvo sulošta su Guatemala. Ir ten komisija vyko, bet nepaspėjo nuvykti, nes Guatemalos prezidentas jau sėdėjo kalėjime.

Ar to paties susilauks ir prezidentas Figueres?

Trylikos nuteistųjų nauja apeliacija

Washington, D. C. — Trylikos nuteistųjų komunistų advokatai ruošia naują apeliaciją į šalies Aukščiausią Teismą. Jie prašys teismo iš naujo persvarstyti jų bylą. Kaip žinia, teismas turi teisę ir galią tatai padaryti.

Tuo tarpu tie patys apsigynimo advokatai užveda kovą už įkalintų komunistų vadų paleidimą po kaucija. Visuomet taip būna: kai nuteistieji dar nėra išbaigę progų teismuose kovoti už savo laisvę, jie paleidžiami po kaucija.

Teisėjas Frankfurter sulaikė laikinai Aukščiausio Teismo nuosprendį, kad davus apsigynimui laiko patiekti naują apeliaciją. Jis taipgi davė suprasti, kad tuo tarpu, iki naujoji apeliacija bus teismo apsvarstyta, įkalintieji žmonės turėtų būti paleisti po kaucija.

Tokia teismuose kova yra iškaštingas dalykas. Todėl nuteistųjų komunistų vadai prašo visuomenės paramos.

Prezidentas nieko nesako apie įvykius Costa Ricoj

Washington, D. C. — Trečiadienį mūsų šalies prezidentas davė ilgą "interview" spaudos korespondentams. Kalbėjo jis apie viską. Jis sakė, kad jis dar rimtai negalvoja apie 1956 metų prezidentinius rinkimus, todėl nežino, ar jis vėl kandidatuos, ar ne.

Spaudos korespondentai labai norėjo sužinoti nuo prez. Eisenhowerio, ką jis mano apie įvykius Centralinės Amerikos respublikoje Costa Rica. Jis sakė, kad jis nieko neturi tuo klausimu pasakyti. Girdi, turime laukti nuomonės Amerikos Valstybių Organizacijos Tarybos, kuri tam reikalui ištirti paskyrė komisiją iš penkių narių.

Korespondentai stebisi, kad šalies prezidentas neturi savo nuomonės tokiu be galo svarbiu ir greitu klausimu.

Karachi, Pakistanas. — Australijos ministrų pirmininkas Menzies žada apsilankyti Pakistane š. m. sausio 24 d.

Bus pataisytas "Kapitalo" vertimas rusų kalba

Londonas. — Per Maskvos radiją buvo pranešta, kad didžiojo veikalo, "Kapitalo," kurį parašė Karolis Marksas, dabartinis vertimas į rusų kalbą turįs kai kurių paklaidų. Todėl yra nutarta vertimą pataisyti, visus trūkumus pašalinant.

Dabar jau niekas nebeslepia to fakto, kad Guatemaloje "sukilimas" buvo mūsų Valstybės Departmento planas nusikratyti pažangios valdžios.

Nesimato, kodėl tokiai taktikai neturėtų pasisekti Costa Ricoje.

—:—

Costa Rica yra mažytė šalis. Ji yra viena iš Centralinės Amerikos respublikų. Šiaurėje jos kaimynu yra Nicaragua, pietuose — Panama. Abudu šie kraštai yra pilnoje mūsų diplomatijos kontrolėje.

Costa Rica turi tiktai apie 825,000 gyventojų. Ji laimėjo nepriklausomybę nuo Ispanijos 1821 metais. Beveik devyni dešimtadaliai jos gyventojų yra ispanai. Likusiąją dalį sudaro negrai ir indėnai. Costa Rica esanti toli pralenkusi savo kaimynus raštingumu.

Prezidentas Figueres, matyt, nemokėjo pakankamai ištikimai šokti pagal mūsų diplomatijos muziką.

Rodosi depresijos ženklai Kanadoje

Toronto. — Nedarbas yra svarbus ženklas, kad ekonominiai sunkumai plinta, bet yra ir kitų ženklų, kurie kalba apie ekonominį blogėjimą Kanadoje.

Vienas tyrinėtojas, ištyręs Osgoode Hall rekordus, surado, kad 1954 metais buvo daugiau morgičių uždarymų dėl neišgalėjimo sumokėti, negu bile kuriais kitais metais. Taip pat labai padidėjęs teisminis išieškojimas ir piniginių skolų.

1954 metais York apskrityje (Torontas su apylinke) teisminių ieškinių buvo 4,925. Į šiuos ieškinius įeina ir morgičių uždarymas. Kokį nuošimtį jie sudaro, sunku pasakyti. Gal bus kiek aiškiau iš to, kad per tris paskutinius mėnesius buvo uždaryta virš 100 morgičių. 1953 metais per tą patį laiką buvo tik 45.

Štai kiek buvo teisminių ieškinių dėl nesumokėtų morgičių, skolų ir kitų piniginių obligacijų pradedant nuo 1929 metų.

1929 metais—3,188; 1930 metais — 3,646; 1931 metais—4,178; 1932 metais — 4,549; 1933 metais — 4,221; 1934 metais — 3,984; 1935 metais — 3,688.

Paskui teisminiai ieškiniai nuolatos mažėjo, o nuo 1948 m. iki 1951 m. stovėjo vietoje. 1951 metais buvo 3,584 ieškiniai, o 1953 metais jau 4,329. Praėjusiais metais pasiekė beveik 5,000.

Pasirodo, kad jau šimtai namų savininkų tiktai Yorko apskrityje kasmet turi bėgti iš namų dėl negalėjimo išmokėti morgičių. Dar daugiau atsiduria į teismus dėl neišgalėjimo atlikti kitų piniginių obligacijų.

Negeresni daviniai gaunasi ryšium su biznio bankrutavimu. Daug mažesnių biznierių priversti skelbti bankrutą, nes negali išsiversti. **L. B.**

LAISVĖS VAJUS DĖL NAUJŲ SKAITYTOJŲ JAU UŽBAIGTAS

1954 metų kontestas gavimui Laisvei naujų skaitytojų pasibaigė. Premijas gavo sekami vajininkai:

	Punktai:
1-mą dovaną—$50.00 laimėjo: Hartfordo vajininkai	4395
2-rą dovaną—$40.00 laimėjo: Waterbury, Conn.	4314
3-čią dovaną—$35.00 laimėjo: Philadelphia, Pa.	3686
4-tą dovaną—$30.00 laimėjo: J. Yaskevičius, Worcester, Mass.	3444
5-tą dovaną—$25.00 laimėjo: Geo. Shimaitis, Brockton, Mass.	3284
6-tą dovaną—$20.00 laimėjo: Brooklyno vajininkai	2889
7-tą dovaną—$15.00 laimėjo: Elizabeth, N. J.	2827
8-tą dovaną—$12.00 laimėjo L. Prūseika, Chicago, Ill.	2216
9-tą dovaną—$10.00 laimėjo: Rochester, N. Y.	1776
10-tą dovaną—$5.00 laimėjo: S. Penkauskas, Lawrence, Mass.	1659

(Tąsa 3-čiam pusl.)

Šnipas liudininko rolėje

Chicago, Ill. — Jau prasidėjo komunisto veikėjo Lightfoot byla. Valstybės prokuroras pirmuoju liudininku prieš teisiamąjį pastatė šnipą Garfield Herron. Kaip žinia, Lightfoot persekiojamas pasiremiant Smitho Aktu, kuris buvo išleistas dar pasaulinio karo laikais.

Herron sako, kad jis 1944 metais įstojo į Komunistinę Politinę Asociaciją ir tuojau po to pradėjo susisiekti su FBI ir šnipinėti. Apsigynimo advokatas John J. Abt reikalavo, kad teisėjas šitą šnipo liudijimą išmestų, bet, žinoma, jo reikalavimas buvo atmestas. Apart Abt, Lightfootą gina ir ižymusis detroitietis advokatas G. W. Crockett.

Rytų Vokietija už militarinį apsivienijimą

Berlynas. — Rytų Vokietijos parlamentas užgyrė militarinių jėgų apvienijimą su Lenkija ir Čekoslovakija, bet tasai apvienijimas tebus vykdomas gyveniman tik tuomet, jei Vakarų Vokietija bus ginkluojama.

Kaip žinia, praėjusių metų pabaigoje Rytų Vokietijos, Lenkijos ir Čechoslovakijos vyriausybių atstovai turėjo konferenciją Pragoje, kur ir nutarė apvienyti savo militarines jėgas, jei Vakarų Vokietija bus apginkluota.

Fordo ir unijos derybos tęsiasi

Toronto. — Fordo ir unijos derybos prasidėjo ir tęsiasi toliau. Sakoma, kad abi pusės sutiko negarsinti spaudoje, kaip pasitarimas eina, koks progresas daromas, kol pasitarimas nebus užbaigtas.

Eina gandai, kad šiuo sykiu derybos bus vedamos iki galo. Išeitų, kad Fordas linkęs daryti nuolaidų.

Dėl streiko, Fordas negali pasirodyti su 1955 metų automobiliais, kai visos kitos kompanijos paleido apyvarton nemažai 1955 metų modelių.

Fort Bragg, North Carolina. — Master saržentas William H. Olson, 40 metų amžiaus, kaltinamas draugavime su komunistais, kai jis buvo paimtas į nelaisvę Šiaurės Korėjoje. Saržentas Olsonas yra tarnavęs Jungt. Valstijų armijoje 20 metų. Dabar jis, atrodo, bus teisiamas karo teismo.

Seoul, Pietų Korėja. — Amerikos ambasadorius P. Korėjai, Ellis O. Briggs, siūlo šios šalies valdžiai sudaryti visas sąlygas, kurios patrauktų į Korėją Amerikos kapitalo dėmesį.

Prez. Eisenhower už vice-prez. Nixoną

Washington, D. C,—Prezidentas Eisenhoweris pareiškė, kad jis nesupranta, kodėl demokratai taip smarkiai puola vice-prezidentą Richard Nixoną, prezidento dešiniąją ranką. Mat, demokratai skundžiasi, kad praėjusiais rinkimais Nixonas visą demokratų partiją išvadinęs išdavikiška. Prez. Eisenhoweris sako, kad jis niekur nesuranda tokio išsireiškimo, o kad vice-prezidentas rinkiminės kampanijos įkarštyje prieš vieną kitą demokratą išsireiškė šiurkštokai, tai jam reikią už tai atleisti. Kaip ten nebūtų, prezidentas esąs šimtu procentų už vice-prezidento veiklą.

Madridas.—Fašisto Franco valdžia sako, kad kadaise Ispanijos respublikos valdžia davė Tarybų Sąjungai $570,000,000 aukso. Dabar Franco nori, kad tą auksą Tarybų Sąjunga grąžintų jam.

Kilus karui, visoki ginklai gal būsią pateisinti

Washington, D. C. — Pasikalbėjime su spaudos korespondentais trečiadienį, prezidentas Eisenhoweris buvo paklaustas, ką jis mano apie būsimajame kare vartojimą masinio žudymo pabūklų. Jis aiškiai į tą klausimą neatsakė, bet aiškino, kad tokiuose mažuose, lokaliniuose karuose, kokiu buvo Korėjos karas, gal užteksią mažųjų ginklų ir gal atominės bei vandenilio pragariškos bombos nereikėsią vartoti. Tačiau kiti atominiai pabūklai, kaip, pav., atomine jėga operuojamos kanuolės bei povandeniniai laivai, būtų pavartojami.

Toliau prezidentas nurodinėjo, kad iškilus platesniam karui, veikiausia būtų pavartoti visi žinomi masinio žudymo ginklai.

Pasiliks Vengrijoje

Washington.—Dabar jau pasitvirtino žinios, kad Noel Field, amerikietis, nusitarė pasilikti ir gyventi Vengrijoje. Kaip žinia, N. Field buvo Vengrijos kalėjime, kaltintas šnipinėjime. Kai jį išleido iš kalėjimo, tai užuot važiavus namo, į Ameriką, Field prašė Vengrijos valdžios, kad leistų jam ten gyventi visados.

Dar vis buvo abejojama, ar tos žinios tikros. Šiomis dienomis gautas Field laiškas patvirtina jas.

Su Noel Field Vengrijoje pasilieka ir jo žmona Herta.

"KVAILAS VYRAS," SAKO COSTA RICA PREZIDENTAS

Nicaraguos prezidentas (diktatorius) Samoza šaukė Costa Rica prezidentą Figueres į duelinę kovą.

Kai Costa Rica prezidentas buvo užklaustas, ar jis priims jam "metamą pirštinę," tai Figueres atsakė: Samoza turbūt sudurnavojo; jis yra kvailas vyras.

New York. — Nekantriai laukiama sugrįžtant Jungt. Tautų generalinio sekretoriaus Hammarskjoldo. Jis, kaip žinia, buvo Pekine ir tarėsi su Chou En-lajum dėl amerikiečių lakūnų paleidimo iš Kinijos kalėjimo. Generalinis sekretorius, šiuos žodžius rašant, grįžta į Jungt. Tautų buveinę.

Bagdadas. — Turkija ir Irakas nutarė sudaryti bendrą apsigynimo sutartį.

Waterbury, Conn.

Po ilgos ir sunkios ligos mirė sausio 8 d. Povilas Poškus, pagyvenęs žmogus, apie 75 metų. Šioje šalyje išgyveno 52 metus. Iš Lietuvos paėjo Kauno gub., kupiškėnas. Paliko keturias dukteris ir vieną sūnų ir gyvenimo draugę, kuri buvo antroji.

Velionis priklausė abiejuose klubuose, 48 ir 103; ilgai buvo 103 klubo vice-pirmininku ir svetainės randavotoju. Kitaip sakant, daug dirbęs 103-čio klubui. Velionis buvo darbštus ir nuoširdus žmogus. Pagal savo išgalę rėmė pažangą, yra buvęs ilgametis Laisvės skaitytojas ir platintojas. Kadangi per daugelį metų turėjo cigarų štorelį—dienomis dirbo šapoj, anksti rytais ir vakarais dirbdavo štarely, tai per keletą metų pardavinėjo Laisvę pavieniais numeriais. Man prisimena, kai seniau būdavo visi lietuviški laikraščiai pardavinėjami ant gatvių kampų. Vaikai būdavo varžosi, pardavinėdami, kad vienas kitam užbėgtų už akių ir parduotų daugiau už kitą. Velionio sūnus buvo smarkus vaikas ir jisai daug parduodavo Laisvės pavienių numerių. Dabar nesimato vaikų ant gatvių kampų su lietuviškais laikraščiais. Mat, laikai mainosi.

Sausio 10 d. Povilas Poškus buvo palaidotas be bažnytinių apeigų Kalvarijos kapinėse. Ilsėkis, Povilai, amžinai. Mes apgailestaujam tavęs.

PUSTAPĖDIS

Washington. — Šių metų kovo mėnesį Jungt. Valstijose tebus draftuota armijon tik 11,000 jaunų vyrų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19. N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, JOHN GRYBAS; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$8.00	Canada and Brazil, per year	$9.00
United States, per 6 months	$4.50	Canada and Brazil 6 months	$5.00
Queens Co.	$9.00 per year	Foreign countries, per year	$10.00
Queens Co.	$5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months	$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y under the Act of March 3, 1879.

NEGARBINGA, BET PAMOKINANTI ISTORIJA

DAVE BROWN buvo darbo unijose veikėjas New Jersey valstijoje. Vėliau jis su šeima išsikėlė į Los Angeles, California.

1949 metais ateina į jo namus du FBI agentai. Browno žmona sako jiems: jo dabar nėra namie ir, jei būtų, atsisakytų su jumis kalbėtis.

Kitą dieną tiedu FBI agentai ateina tuomet, kai jis, Brown, vienas namie, ir prašo duoti jiems informacijų apie UE unijos veikėją James McLeish, su kuriuo Brownas kartu dirbo New Jersey valstijoje.

Iš karto jis purtėsi, nenorėjo bjauriai pakusai pasiduoti. Vėliau jis sakė FBI agentams: gerai, duokite man savo vardus ir telefono numerį, tai aš, apsisvarstęs, gal paskambinsiu jums...

Na, ir lengvatikis D. Brownas pradėjo jiems "skambinti." Jis pradėjo šniukštinėti, išdavinėti žmones. Už tai, žinoma, jis gavo apmokėti.

Jis įėjo į Rosenbergams Ginti Komitetą; jis dalyvavo Rosenbergų laidotuvėse ir net apsiverkė, pamatęs ir išgirdęs verkiančiąją minią. Grįžęs namo, jis pateikė FBI raportą...

Kur jis veikė, ką tik jis darė, Dave Brown darė su mintimi, kad jis turės atlikti dar vieną judošišką darbą.

Būdamas namie, jis, pasislėpęs nuo savo žmonos, ruošė raportus.

Kur jis susitikdavo FBI agentą, kuriam pateikdavo raportus?

Dažniausiai tūloje bažnyčioje — Church of Later Day Saints—esančioje Normandy gatvėje, tarp Hollywood ir Sunset bulvarų, Los Angeles mieste. Agentas, kuriam jis teikė pranešimus, buvo toje bažnyčioje veikėju. Kai žmonės jiems kenkė pačioje bažnyčioje, tai jiedu pasislėpdavo jos bokšte; ten varė tą judošišką darbą.

Ko iš Browno FBI labiausiai norėjo?

Žmonių vardų ir pavardžių! Taip, jie trokšta gauti į savo sąrašą žmonių, veikiančių judėjime už taiką ir bendrame darbininku judėjime, vardų ir pavardžių!

Brownas jiems tai duodavo. Kai kada jis sugalvodavo kai kurias pavardes, tai jas ir kišdavo,—kišdvo fiktyves pavardes. Bet nemaža pavardžių jis įteikė tikrų!

Pagaliau Browną pradėjo kankinti sąžinė—pasirodo, jis jos dar truputėlį turėjo. Jis pradėjo nekęsti judošiškų grašių. Jis ėmė abejoti savo "žygių" gerumu. Na, pasikankinęs, pasisielojęs, Dave Brown nusitarė viešai prisipažinti tuo, kas jis yra!

Jis parašė Civil Rights Congress Los Angelese skyriui laišką, pateikė išpažintį, viską smulkiai nupasakodamas, ką jis per pastaruosius ketverius metus dirbo, kaip jis gyveno dubeltavą gyvenimą, kaip jis gavo iš valdžios pinigus tik už tai, kad teikė jai darbininkų judėjimo veikėjų vardus ir pavardes!

Atidengdamas savo darbelius, Dave Brown pareiškė, kad jis tai daras, gerai žinodamas, jog padarytos darbininkų judėjimui žalos jis negalės atitaisyti ir juo darbininkų judėjimas toliau nepasitikės.

Iš viso to išvada tokia: tenka saugotis judošiškų grašių, tenka valdyti liežuvį, nes tai neveda prie gero!

ĮSIVERŽĖ

COSTA RICA respublikon įsiveržė iš Nicaraguos ginkluotos govėdos ir okupavo vieną Costa Rica miestelį, Villa Quessada.

Vadinasi, tasai aliarmas, kurį Costa Rica valdžia darė prieš keletą dienų, skelbdama, kad toks įsiveržimas į jos teritoriją ruošiamas, nebuvo be pagrindo.

Žinios, ateinančios iš tūlų Centrinės Amerikos šaltinių skelbia, kad **tarp įsiveržėlių yra tų pačių avantiūristų, kurie kadaise buvo įsiveržę į Guatemalą, kad nuversti jos liaudišką vyriausybę!**

Labai galimas daiktas, nes ir prieš Guatemalos vyriausybę buvo organizuojama įvairūs padaužos Nicaraguoje, ne tik Hondurase.

Costa Ricos vyriausybė atsišaukė į Washingtoną, prašydama ginklų, pagalbos.

Tos šalies vyriausybė, beje, atsišaukė ir į Amerikinių Valstybių Organizacijos Tarybą (Council of the Organization of American States), prašant, kad ši suvaldytų Nicaraguos valdžią, kad sulaikytų agresiją.

Bet Nicaraguos diktatorius Samoza, besivadinąs prezidentu, sako: Mes nekalti, mes geri, mes nesiveržiame ir neorganizuojame įsiveržimo į Costa Rica; ten veikia "patys costarikiečiai sukilėliai..."

Tokių pasiteisinimu agresoriai, žinoma, galvojančių žmonių akyse neišsiteisins. Bet įdomu, kaip tai supras mūsų valstybės departmentas? Nejaugi jis tylės ir leis toms ginkluotoms avantiūroms plėtotis, įsigalėti?!

ĮVAIRUMAI

Įdomios retenybės

KUR YRA SCILĖ IR CHARBIDĖ?

Tais vardais buvo senovėje vadinamos dvi uolos tarp Italijos ir Sicilijos. Uoloje, buvusioje arčiau prie Italijos pusiasalio, gyvenusi baisaus siaubo Kratėjo, lodavusio kaip šuo, duktė Scilė. Jis, sako legendos, turėjęs šešias galvas ir buvęs keturių metrų aukštumo; kiekvienoje jo galvoje buvusios trys eilės labai aštrių dantų. Kietoje uoloje, arčiau prie Sicilijos, buvęs fygmedis, po kuriuo gyveno Charbidė. Ji tris kartus per dieną surydavusi jūros vandenis ir vėl juos išspiaudavusi. Tradicijų pasakojama, kad Herkulis nukovęs Scilę, kam ji pasivogusi Geryono jaučius, bet vėliau jai buvo grąžinta gyvybė. Kartais Charbidė vadinama Poseidono, arba Neptūno, dukterim. Ji pavogusi Herkulio jaučius ir už šį nusikaltimą Zeusas ją nutrenkęs su žaibu ir griausmu, į jūrų gelmes.

AR VONIOS BUVO KADA NORS ĮSTATYMŲ BAUDŽIAMOS?

Nelabai dar seniai gydytojai sakydavo, kad vonios kenkia sveikatai. Kai apie 1840 m. pradėjo Jungtinėse Valstybėse dirbti vonias ir dėti jas namuose, anot **Dr. Edwino Slossero,** laikraščiai ėmė skelbti, kad vonios esą nedemokratiškas dalykas — Amerika visada girdavosi savo demokratiškumu, — o gydytojai padėjo žurnalistams, sakydami, kad vonios kenkiančios sveikatai. Buvo reikalaujama kad valdžia padėtų medikams ir laikraščiams kovoti su tuo žalingu išradimu, ir štai 1843 m. Virginia valstybėje buvo paskelbta, kad už kiekvieną vonią jos savininkas turės mokėti valdžiai mokesčių po 20 dol. kas metai. Praėjus dvejiems metams, Bostono savivaldybė paskelbė įsakymą, kuriuo vonios pripažintos įstatymų draudžiamos, išskiriant tiktai tokius atsitikimus, kur gydytojo įsakoma maudytis vonioje.

KUR VARTOJAMOS GIRNOS KAIP VALIUTA?

Yapo saloje, apie 1,000 kilometrų į šiaurę nuo Naujosios Gvinėjos, vietos gyventojai vartoja dideles girnas valiutos vietoje. Salo-je nėra metalo, tad ir susitarta pinigo vietoje vartoti akmenis. Kad pinigas nebūtų visai jau paprastas, sutarta, kad akmuo tokioje girnoje turi būti tam tikros rūšies, jis turi būti tam tikru būdu apdirbtas. Akmenį girnoms į Yapo salą atveža iš **Pelewo** salų, apie 300 kilometrų nuo Yapo salos. Juo didesnė girna, juo didesnė ir jos vertybė, bet girnos vertybė priklauso ir nuo akmens rūšies. Yapų monetos vienetas vadinasi **fei.** Yapas, pirkdamas ką nors krautuvėje, nesineša su savim savo pinigų—girnos, bet perveda girnos nuosavybės teises tam, kuriam turi sumokėti sutartą už perkamąjį daiktą kainą. Viena Yapo salos gyventojų šeima yra labai turtinga— ji turi didžiausią girną, **bet ta girna yra jūrų dugne:** Yapo salą. Visi žino, kad girna paskendo, bet ji yra saugi, niekas negali jos pavogti!... Toks prekybos metodas yra labai keistas. O ar ne taip yra ir su civilizuotais turtuoliais? Tauta turi savo bankų rūsiuose auksą, bet niekas jo nemato. Yapo salos gyventojai gali stebėtis ir dėl baltojo žmogaus papročių keistumo: **kasa auksą kažkur Afrikos kasyklose, veža jį į Europos bankus, saugoja, krauna bankų rūsiuose, dreba dėl to aukso, naktimis nemiega, bet jo nemato ir nevartoja!**

KAS PIRMAS SUŠUKO EUREKA?

"Eureka" paeina iš graikų kalbos ir reiškia **"suradau"** — dažnai vartojama, norint parodyti, kad kas nors svarbaus ir netikėto susekta. Pirmas tą žodį pavartojo ta prasme senovės graikų mokslininkas **Archimedas.** Jo bičiulis Sirakūzos karalius **Hiero,** manydamas, kad auksakalis, nukalęs karališką vainiką, prie aukso primaišė kitų pigesnių metalų, klausė Archimedo, kad šis patikrintų. Mokslininkas iš pradžių nežinojo, kaip patenkinti savo bičiulio karaliaus norus. Kartą, lipdamas į vonią, jis pastebėjo, kad jo kūno svoris, įsileisdamas į vonią, išstumia iš jos tam tikrą kiekį vandens. Archimedas tuomet sušuko "Eureka!" Jis išrado būdą patikrinti karališką vainiką. Įmerkdamas į indą su vandeniu gabalą aukso, kiek jo turėjo būti vainike, ir po to įmerkdamas vainiką, Archimedas susekė, kad vainike buvo tikrai kitų metalų. Auksakalis norėjo prigauti karalių ir už tai buvo nubaustas.

Tik kelių metų bėgyje bus keliauta į mėnulį

Lndonas. — Maskvos radijas sako, kad tarybiniai mokslininkai kalba apie keliavimą į kitas planetas ne kaip apie kokią fantaziją, bet kaip apie tikrovę, kuri išsipildys tik po kelerių metų.

Tarybinis mokslininkas profesorius Dobronravovas sakė, kad pirmas žingsnis link kelionės vykdymo į mėnulį bus dirbtinos mažos planetos (satelito) įtaisymas. Ta dirbtina planeta, kuri skrajos aplink žemę, tarnaus kaip platforma, iš kurios raketai bus paleisti mėnulio link. Iš karto su tais raketais keliaus tik irankiai, paskui žmonės.

Tarybinio mokslininko išsakyta teorija ne nauja. Bet kas nauja joje tai laikas: jis teigia, kad Sovietai tai galės pravesti "kelerių metų bėgyje." Bent taip Maskvos radiją cituoja žinių agentūros čia, Londone.

Londonas.—Kairiųjų darbiečių vadas Bevanas sako, kad karas sunaikintų Britaniją 32 valandų bėgyje. Britanija, sako jis, būtinai turi tartis su Tarybų Sąjunga, kaip tas nepatiktų Amerikai.

Bevanas kalbėjo Norfolke, kur netrukus vyks parlamentiniai rinkimai, nes lygšiolinis deputatas mirė.

Istorija ir informacija

Rašo D. M. Šolomskas

VARTANT SENUS LAIKRAŠČIUS

Yra sakoma: per arti esame prie įvykių, kad suprasti jų didžią svarbą. Taip, kada gyvenime vienas svarbus įvykis seka kitą, nuo kurių dažnai priklauso milijonų žmonių gerovė ar vargai, gyvenimas ar mirtis, tai sunku juos pilnai įvertinti.

Kad ir dabar, kas galėjo manyti prieš dešimt metų, kada karas ėjo, kad bus dedamos pastangos atgaivinti Vokietijos hitleriškas jėgas —naują armiją su Hitlerio generolais priešakyje? Prabėgs kiek laiko, ir daugelis, kurie ramiai žiūri į Vakarinės Vokietijos ginklavimą, supras, kokį prieš žmoniją nusikaltimą papildo ginklavimo galvos. Jų apakimas yra didesnis, negu tų, kurie Miunchene išdavė Čekoslovakiją, kurie 1939 metais atsisakė sudaryti bendrą apsigynimą prieš hitlerizmą, kurie tais laikais atsisakė nuo Tarybų armijos pagalbos Lenkijai.

Savęs nepažįsta

Už Vakarų Vokietijos ginklavimą piestu stoja New York Times. Redaktoriai mano, kad Hitlerio generolai gali būti mokytojais, kaip nugalėti Tarybų armiją. Keista, mokinasi iš tų, kurie buvo sumušti! O visgi to paties laikraščio redaktoriai savo laiku kitaip galvojo.

1943 metų birželio 20 dieną, tai yra, laikę sukakties 2-jų metų Hitlerio užpuolimo ant Tarybų Sąjungos, New York Times redakciniame straipsnyje rašė:

"Rusiją užpuldamas, Hitleris padarė didžiausią klaidą... nes jis nedakainavo jos jėgų...

"1941 metų spalio 3 dieną Hitleris paskelbė, kad Rusijos jėgos sudaužytos, ir jos niekados daugiau nepakils... Bet rusai ne tik išgelbėjo Maskvą, o perėjo į kontrofensyvą ir suardė visus nacių planus...

"1942 metų rugsėjo 30 d., laike mūšio prie Stalingrado, vokiečiai paskelbė, kad 'nėra žmoniškos jėgos, kuri galėtų atstumti juos nuo Stalingrado'... Rusai apsupo ten vokiečius ir sunaikino jų armiją." Ir savo redakcinį baigė tomis išvadomis, kad jau daug kartų "rusai sumušė vokiečius... kad garbė priklauso rusams, jų armijai, kuri užsitarnauja pagarbą viso civilizuoto pasaulio ir pakelė jungtinių tautų, kovojančių prieš hitlerizmą, vilti."

Kursko mūšis ir...

Naciai skelbė, kad jiems Rusijoje nesiseka tik žiemą. 1943 m. vasarą, liepos 5 d., jie pradėjo naują puolimą Kursko kryptymi. Mūšiai buvo baisūs, bet jie baigėsi hitlerininkų pralaimėjimu. Tas pats "N. Y. T." liepos 22 d. rašė:

"Trečia karo vasara Rusijoje, ir vėl suardyta vokiečių strategija..." Kaip žinome, nuo Kursko nacių jėgos buvo atvarytos net į Berlyną ir ten sumuštos.

"Nenugalimas Diepras"

Hitlerininkai dėjo viltį, kad jie sulaikys Tarybų armiją ant galingosios Dniepro upės, kuri šimtais mylių plaukia iš šiaurių į pietus. Ne vien Hitleris ir jo generolai, bet ir daugelis "demokratinių" "strategų" manė, kad Sovietų armijai neįveikti Dnieprą.

Minimas laikraštis redakciniame "The Decisive Battle," 1943 m. spalio 1 d. rašė:

"Hitleris ir vėl rusų fronte ir davė įsakymą vokiečių generolams atsilaikyti ant Dniepro linijos bet kokia kaina." Ir ponai redaktoriai darė išvadą, kad tie mūšiai parodys, "ar yra užtektinai dar tvirita Rusija, kad įveikti Dnieprą."

Kaip žinome, Dniepras ne tik buvo įveiktas, bet jo srityje galingos Hitlerio jėgos buvo apsuptos ir sunaikintos (Korsunio katilas).

Vislos ir Odros upės

1944 metais Tarybų armija kirto dešimt naikinančių smūgių Hitlerio ir jo šalininkų jėgoms. Metų pabaigoje Hitleris liko vienas, nes Bulgarija, Rumunija, Italija, Suomija, Vengrija buvo priverstos palikti jį. Metų pabaigoje Tarybų armija buvo Rytų Prūsijoje, stovėjo išilgai Vislos upę, laikė apgulus Budapeštą, Vengrijos sostinę.

1945 m. sausio mėnesį, nepaisant žiaurios žiemos, Tarybų armija perėjo į ofensyvą nuo Baltijos Jūrų iki Adriatiko Jūrų, kad atitraukus ant savęs nacių jėgas, kurios puolė amerikiečius ir anglus vakaruose. Tarybų armijos smūgiai nustebino ir "NYT" redaktorius. Sausio 24 d. jie rašė: "Rusai jau sukapojo į kavalkus Rytų Prūsijos tvirtovę, ir tie kavalkai apsupti rusų armijos, kur į spąstus patekę apie 30 vokiečių divizijų." (Nacių divizija buvo apie 15,000 žmonių.) Ir stebėjosi, kaip gali tokiame blogame ore rusų armija taip greitai veikti.

Sausio 29 d. tas pat laikraštis rašė, kad Sovietų armija jau tik 100 mylių nuo Berlyno, kad Rytų Prūsijoje nacių armijos jau "žuvę." Naciai dėjo viltį ant Odros upės, kur jie buvo sudarę galingas tvirtumas ir sutraukę nuo 120 iki 180 dvizijų, tai yra nuo 1,500,000 iki 2,000,000 vyrų. Bet, kaip žinome, balandyje Tarybų armija perėjo į naują ofensyvą; gegužės 2 dieną privertė kapituliuoti Berlyne, o 8 d. nacišką Vokietiją besąlyginiai pasiduoti. Karas baigėsi.

Nenori karo

Metai po karo pabaigos, 1946 m. gegužės 6 dieną, "NYT" savo redakciniame **"No More Such Victories"** aprašė, kaip Pirmas ir Antras pasauliniai karai buvę žmonijai baisūs. Žymėjo, kad vien karo mūšiuose užmušta apie 20 milijonų žmonię. O kiek sužeistų? Kiek išteriota turto? Koks baisus pasaulio nuteriojimas! Karas paliko ištisoms kartoms valstybių skolas. Metai po karo, o pasaulyje dar yra milijonai alkanų. Karas buvo baisus sukrėtimas civilizacijai. Ir ponai redaktoriai žymėjo, kiek daug žmonijai reikės energijos padėti, kad vėl žmonės galėtų prideranciai gyventi.

Tai buvo ilgas redakcinis, kuris teisingai išdėstė karų žalą, kuris šaukė, kad "No More Such Victories" ("Nereikia Daugiau Tokių Pergalių"), nes, nors Jungtinės Valstijos ir išėjo iš karo pergalingai, karo padaryti nuostoliai ilgai veiks ir į mūsų gyvenimą.

Bet dabar tie ponai jau kitaip apie karą "gieda." Dabar jie remia naujo karo organizavimo žygius.

Dėžutė vietoje pagalvio.....

Dabar šioje šalyje rodomas japoniškas filmas "Pragaro Vartai" ("Gates of Hell"). Tai filmas, kuris vaizduoja Japonijos gyvenimą apie šimtmečiai atgal. Tarp kitko iš to filmo galima pasisemti nemažai žinių apie senovės papročius toje tolimoje šalyje.

Labiausiai į akis metasi skirtingas kasdieninis gyvenimas namuose, skirtingi butai, be jokių baldų, tušti, erdvingi. Beje, filmas vyriausiai vaizduoja anų laikų valdančios feodalinės klasės gyvenimą.

Kadangi baldų nėra, tai tuo laiku japonai miegojo (ir taip miegota iki šio šimtmečio ir dar plačiai miegama dabar) ant grindų, ant tam tikros labai žemos platformos. Bet kas atrodo keisčiausia vakariečiui, tai kokius pagalvius tada vartojo: kietus, keturkampius, medinius, kaip ir dėžes, tik apvilktus gelumbe. Ta dėžutė kaip tik tokio aukščio, kad pasideda po galva.

Toks miegojimo būdas, sako japonai, duoda geriausią poilsį, nes tas verčia žmogų gulėti tiesių tiesiausiai ant nugaros, nejudinant galvos ir pilnai išsitiesus. Pripratus, toks miegojimo būdas duoda raumenims geriausią progą pasilsėti, lygiai kaip visam organizmui.

M.

282,000 vabzdžių...

Praeitais metais Riverside, Californijoje, mirė tūlas John Lowell Sperry, mėgėjas vabzdžių rinkėjas ir tyrinėtojas. Sakoma, kad jis surinko didžiausią džiovintų vabzdžių kolekciją: 182,000 jų.

Jo testamentas dabar buvo atidarytas ir rasta, kad jis visą savo kolekciją padovanoja New Yorko gamtos istorijos didžiajam muziejui. Toje kolekcijoje randasi drugeliai, peteliškės ir visokie vabzdžiai. Nors Sperry buvo savamokslis, muziejaus specialistai sako, kad jis puikiai apsaugojo savo kolekcijos eksponatus ir žinojo, kaip juos palaikyti.

Tokyo. — Japonijos unijų susivienijimas nusprendė į Pirmosios Gegužės minėjimą kviesti delegacijas iš Tarybų Sąjungos, Liaudies Kinijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos.

Nors iki Pirmosios Gegužės dar lieka daug laiko, Japonijos unijos prie tos šventės jau smarkiai rengiasi.

HILLSIDE, N. J.

Mirė Juozas Zeikus. Laidotuvės įvyko Lindene, karmatorijoje. Laisvės laidoje už sausio 11-tą ta žinia išėjo keleriopai sumaišyta ir pavardė paduota kita. Atsiprašome.

A. VIENUOLIS

"Inteligentų" palata

Buvo dar labai anksti, ir visas miestelis tebemiegojo. Nuovadoje panaktiniu buvo žemsargis Trofimovas. Žandaras Žuravliovas, žinodamas, kad sprauninkas lošia pas grafą kortomis, budėjo visą naktį ir pats lošė kortomis pas akcizininką ir gėrė alų. Nors jau buvo gerokai įkaušęs ir pernakt nemiegojęs, kai Trofimovas pranešė, kad vyrai sugavę bažnyčios vagilką, grafo kambarinę Verutę, vienu matu išsipagiriojo ir, pastatęs akis, rūsčiai paklausė:

— Ką plepi?! kalbėk aiškiau!

Trofimovas paaiškino, kaip mokėjo.

Žuravliovas išsiskubino į nuovadą ir skubėdamas vien tik gailėjo, kad tai yra tik koks nors nesusipratimas, kad Trofimovas ką nors supainiojo, ir kad jam neteks atkeršyti puikuolei dvariškei už jo paniekinimą.

— Raskadis!.. Raskadis! — dar iš tolo suriko jis į ankstyvus smalsuolius, susirinkusius prie nuovados vartų.

Tvirtu žingsniu įėjo į vidų.

Verutė surištomis užpakaly rankomis sėdėjo ant grindų ir visa drebėjo. Ją sergėjo trys naktigoniai. Pamačiusi Žuravliovą, ji krūptelėjo ir norėjo išsitraukti rankas.

— Zdrastvuite, barišnia! — prabilo, nežiūrėdamas į ją Žuravliovas ir, kabindamas ant kablio kaškietą, paliepė naktigoniams atrišti jai rankas. Verutė, vos atleido rankas, ūmai atsistojo ir dideliais netauriais žingsniais žengė į Žuravliovą ir puolė jam po kojų. Žandaras sumišo, atkišo rankas ir, neprisileisdamas, atatūpstas atsitraukė.

— Nejau iš tikrųjų! — pamanė jis, ir užsidegė jo akys.

Verutė vėl atsisėdo asloje, arčiau stalo, ten kur ji norėjo apkabinti žandarui kojas, ir tyliai pravirko.

Žuravliovas, nekreipdamas į ją dėmesio, ilgai ieškojo kažkokių popierių ir suradęs pradėjo klausinėti naktigonius. Trofimovą gi išsiuntė į miestelį parnešti silkę ir alaus.

Išklausinėjęs naktigonius ir davęs pasirašyti, atleido juos namo. Pats gi tylėjo, kol Trofimovas atnešė išardytą silkę ir alaus.

— Na, tai kaip gi, panele, — pagaliau prabilo jis į Verutę, išgėręs stiklinę alaus,— prisipažinkit geriau nuo širdies ir viską atvirai išpasakokit, o tai sumažins jūsų bausmę...

— Aš nieko nekalta, — atsiliepė nuo grindų Verutė ir pilnomis ašarų akimis pažvelgė į žandarą.

— Kaip nieko nekalta? O bažnyčią išvogė kas?

— Aš nieko nekalta... Dovanokit!... O pinigus iš pradžių buvau paslėpus po grindimis, o paskiau į kūdrą įmečiau.

— Į kokią kūdrą? Dvaro?!

— Taip, dvaro.

— Gerai, panele, gerai... O kas jums padėjo skarbonką nuplėšti!

— Aš nieko nekalta. Dovanokit dėl žaizdų Kristaus...— ir Verutė, užsidengusi delnais savo veidą, pravirko balsu.

— Nekalta, nekalta, — pašoko žandaras ir trenkė kumščiu į stalą, — o ko nakčia bėgai su drabužių ryšuliu? Pas kavalierių? Į Ameriką pabėgti norėjai... a?— ir žandaras slėpdamas rankoj už nugaros rimbą, išėjo iš užstalės.

Verutė persigando ir atsikėlusi nuo grindų atatūpsta pradėjo traukti prie durų. Priėjus prie sienos, išskėtė akis ir taip susitraukė, tarytum smūgio iš žandaro laukdama!

— Na, prisipažink, su kuo apvogei bažnyčią. Kas tavo meilužis? — ir Žuravliovas, nutvėręs ją už rankos, atitraukė nuo sienos ir du kartu kirto rimbu per pečius.

Verutė riktelėjo, sulinko ir susmuko kentėje.

— Vstat! — dar rūsčiau riktelėjo Žuravliovas ir, kai mergina atsistojo, galais pirštų šėrė jai porą kartų per žandą...

Kaip jis tardė ją toliau, niekas nežinojo, tik kai Trofimovas ėjo į miestelį dar Žuravliovui alaus parnešti, žmonių jau prisirinko pilna gatvė, ir visi nerimavo ir karščiavosi.

— Na, kas? kaip? — visi klausinėjo Trofimovą.

— Muša, — atsakinėjo jiems Trofimovas, kratydamas galvą ir brukdamasis per minią.

— Užmušt tokią vagilką, o ne mušt!

— Gyvai odą nulupt, paleistuvei... — girdėjosi minioje balsų, — Da neprisipažįsta, gyvatė!..

— Žinoma, kokia motina, tokia ir duktė.

Sprauninkas nakvojo pas kleboną. Iš nuovados pranešė ir jam. Netrukus minioje pasklido gandų, kad vagilką vesią į bažnyčią ir reikalausią parodyt, kaip ji nuplėšusi skarbonką. Žmonės dar labiau sujudo. Žinia pasiekė ir dvarą. Atėjo ir dvariškių. Apie Verutę kalbėjo ir pasakojo būtų ir nebūtų daiktų.

Pagaliau iš klebonijos pranešė nuovadai, kad ponas sprauninkas atsikėlė ir liepęs vagilką atvesti į bažnyčią. Keturi žemsargiai išvedė Verutę iš nuovados. Minia valandėlei it apmirė, bet kai žandarai suriko ir liepė visiems prasišalinti, staiga visi subruzdo ir pasigirdo reikalavimų atiduoti vagilką į jų rankas. Kai žandaras keliems drąsuoliams rėžė rimbu per galvą ir grasė kitiems, tai iš tolo pasipylė į "vagilką" akmenys ir grūmojimai. Žemsargiai atstatė šautuvus.

Bažnyčioje jau laukė drąsios "vagilkos" sprauninkas, klebonas ir keletas parapijonių vyrų. Verutė, pamačiusi kleboną, puolė jam po kojų ir balsu varkdama prašė jai dovanoti, sakė, kad ji esanti nieko nekalta; pinigus gi iš pradžių paslėpusi po grindimis, o paskui įmetusi į kūdrą. Puolė po kojų ir sprauninkui, ir vyrams, visų prašė dovanoti, ir sakėsi, kad ji esanti nieko nekalta.

Ją privedė prie skarbonkos ir liepė parodyti, kaip ji ją nuplėšusi, bet Verutė, nesuprasdama, ko iš jos reikalauja, persigandusi ir visa nubalusi, puldinėjo visiems po kojų ir kartojo tuos pačius žodžius. Nieko negelbėjo nei sprauninko grasymai, nei klebono privadžiojimai: ji, kaip pablūdusi, blaškėsi nuo vieno prie kito ir visiems puldinėjo po kojų. Taip nieko neišgavę, liepė žemsargiams vesti ją į dvarą prie kūdros.

Žmonių jau buvo pilnas šventorius: visi grūdosi arčiau norėdami pamatyti bažnyčios "vagilką". Visi sekė paskui ją į dvarą ir, užbėgę už akių, keikė ją, pravardžiavo, veržėsi mušti. Dvare taip pat visi sujudo ir susirinko prieš grafo gonkas.

Prikėlė ir grafą.

Verutė ir grafui puolė po kojų, prašėsi dovanoti, sakėsi, kad ji esanti nieko nekalta, ir kad pati parodysianti, kur įmetusi pinigus.

Nuvedė prie kūdros. Paskui nusekė ir smalsuoliai dvariškiai, sodiečiai, žydai; vis dar jų rinkosi daugiau, ir niekas nesipiktino, kai jie lipo per dvaro tvoras, trypė daržus, sodą, mindžiojo klombas, tik vienas kalakutas, perpykęs ir išpūtęs uodegą, plūdo neprašytus atėjūnus ir raižė sparnais dvaro kiemą.

Susinervavęs grafas prie kūdros nėjo. Nepasirodė ir ponios.

Verutė parodė, kur įmetusi pinigus, ir vienas žemsargis tuojau įžiūrėjo vandeny kelis variokus.

Sprauninkas liepė nusivilkti keliems žemsargiams ir lįsti į vandenį. Buvo prašalintos visos moterys: išimti padarė tik vienai Verutei. Atsirado ir daugiau narų, ir pagaliau buvo išgraibyta iš kūdros rieškučios variokų.

Čia pat esą šnipai sužinojo, kad ir arklininkas Simanas padėjęs apvogti bažnyčią. Tuojau buvo suimtas ir jis, ir virėja Marijona, kuri prieš šv. Jono atlaidus draug su Verute klausė iškilmingų mišparų.

Paskui Verutė parodė savo kambarėlį ir išpuvusias grindis, po kuriomis iš pradžių buvusi paslėpusi pinigus. Grindis tuojau žemsargiai iškėlė, išbadė žemę, iščiupinėjo drabužius, patalą; išžiūrėjo virtuvėje ir ant aukšto.

Prie tardymo paprašė ir grafą.

Verutė per vieną naktį taip persimainė, kad sunku ji buvo ir bepažinti. Tarytum dar labiau sublogo, išblyško, ištiso jos nosis, blizgėjo įdubusios akys. Vienas jos žandas buvo įdrėkstas ir patinęs, kitas kažkuo suteptas; kasos susmukusios, plaukai susitaršę, prie kakto prilipę, iš po sijono į viršų išsibrukė palaidinukė, ir matės jos balti marškinėliai.

Pamačiusi ją grafaitė suriko nesavu balsu ir puolė motinai į prieglobstį. Verkė ir ponia grafienė.

(Bus daugiau)

BRIDGEPORT, CONN.

Kadangi Sausio 14 š. m. sukanka metai laiko nuo mirties mūsų gero darbuotojo ir draugo, kuris per daugelį metų ėjo pereigas LDS 74-tos kuopos iždininko; kadangi jo likusi šeima stengiasi eiti jo pėdomis, užimdami paliktą iždininko vietą Susivienijime, todėl LDS 74 kuopa ir draugai pagerbiam atmintį JONO A. PUDIMO

Ir užjaučiame jo likusiai šeimai,—

A. ir A. Jocis	A. Chapons
M. ir A. Ansou	M. Valacka
J. ir L. Mockaitis	J. Yasunas
C. Kubilius	P. Einoris
A. ir A. Mureikai	ir kiti.

Laisvės vajus dėl naujų skaitytojų jau užbaigtas

(Tąsa nuo 1-mo psl.)

A. Apšegienė, Auburn, Me.	1568	V. Ramanauskas, Minersville	322
Newark, N. J.	1371	S. Rauduvė, Pittsburgh, Pa.	320
Norwoodo vajininkai	1200	Nashua, N. H.	314
P. Slekaitis, Scranton, Pa.	1196	A. Kuzmickas, Girardville, Pa.	300
Great Neck vajininkai	1152	Bridgeport, Conn.	296
Harrison-Kearny, N. J., vajin.	1064	Chester, Pa.	288
Baltimorės vajininkai	1004	LLD 77 kp., Cliffside, Pk., N.J.	264
Wilkes-Barre—Plymouth, Pa.	970	J. Karsonas, Lowell, Mass.	264
J. Patkus, New Haven, Conn.	884	Haverhill, Mass.	256
So. Boston, Mass., vajininkai	870	V. Kvetkas, So. Boston, Mass.	204
Detroit, Mich.	716	J. Purtikas, McKeesRocks, Pa.	180
L. Tilwick, Easton, Pa.	662	Peter Walkins, Coal Center, Pa.	174
Shenandoah, Pa. vajininkai	642	N. Bradoock, Pa.	164
Pittsburgho vajininkai	569	J. A. Alvinas, San Francisco California	165
C. K. Urbcn, Hudson, Mass.	490	J. Kazmer, Pittsburgh, Pa.	156
Paterson, N. J. vajininkai	486	M. Shlave, Gardner, Mass.	126
Clevelando vajininkai	434		

—:—

Aukų gauta sekamai:

Po $10: Nuo brooklyniečių—Teddy Laučius, Jonas Lazauskas, ir K. Nečiunskas (dėkingas už pranešimą Laisvėje jo žmonos Onos mirties metu). John ir Mary Buzak, Daytona Beach, Fla.; Juozas Daubaras, Athol, Mass.; Marijona ir Charles Sienkievičiai, Wilkes-Barre, Pa.

J. Karan, Monterey Park, Calif., **$7.**

Martin Pond, San Francisco, Calif., **$5.50.**

Nick Pakalniškis, Chicago, Ill., **$5.**

Po $4: J. Ambrose, New Britain, Conn.; K. Bogužas, Avalon, Pa.

Po $2: A. Valeika, Chicago, Ill.; Walter Chepalis, Alliance, Ohio; P. Stankevičius, Jamaica, N. Y.; F. Malkaitis, Richmond Hill, N. Y.; W. Siman, Union, N. J.; J. Zaveckas, Perth Amboy, N. J.; P. Budriūnas, Bridgewater, Mass.; V. Smuiden, Brockton, Mass.; Z. Yakuben, Gardner, Mass.; Leo Prusaitis, Gardner, Mass.; S. Kirslis, Bridgewater, Mass.; Fr. Mergiunas, New York City; Amelia Kupstas, Kingston, Pa.; A. Bakunienė, Cliffside, N. J.; S. Skerston, Bridgewater, Mass.; Paul Martin, Trumbull, Conn.; F. Kalpokas, Bridgeport, Conn.; M. Arison, Stratford, Conn.; A. Makulis, New Haven, Conn.; J. Palukaitis, Ahwahnee, Calif.; Antanas Bakšys, Chelmsford, Mass.; A. Kuliešas, Maynard, Mass.; P. J., Dearborn, Mich.; W. Stadolnik, Lynn, Mass.; Anna Stakėnienė, Freesoil, Mich.; M. Bakūnienė, W. Pt. Pleasant, N. J.; J. Skirus, Tacoma, Wash.; J. Bayauskas, Arlington, Mass.; John Gedmin, Triadelphia, W. Va.; Felix Yokubonis, Tewksbury, Mass.; Frank Ivan, Roslindale, Mass.; St. Kuržinskas, Mahanoy City, Pa.; M. Masys, Detroit, Mich.; P. Urbonas, Ashland, Pa.; L. M. Truikiai, Scranton, Pa.; Joe Kundrot, Wilkes-Barre, Pa.

Ona Arlauskienė, Newark, N. J., **$1.50.**

Po $1: Ch. Urbon, Brockton, Mass.; Paul Papievis, Richmond Hill, N. Y.; A. Knizikevičius, Binghamton, N. Y.; E. Paskauskas, Richmond Hill, N. Y.; Walter Grannas, Ozone Park, N. Y.; Helen Zukas, Binghamton, N. Y.; L. J. Kasper, Cleveland, N. Y.; P. Kizevich, Pittston, Pa.; J. Grinevičius, Throop, Pa.

Rėmėjas iš Baltimorės, **50c.**

Waterbury, Conn.: J. ir M. Strižauskai, **$5.** **Po $2:** A. Macijauskas, B. Samoska (Naugatuck), J. Bartush, P. Juskevičius, V. Banevičius, ir Draugas—**$1.**

Norwood, Mass., po $2: J. Martin (W. Roxbury), N. B. (Dedham), A. Zaruba, ir N. Grybienė.

Lawrence, Mass., po $2: J. Rudis (Methuen), M. Balavičius, P. Lupsevičius. Bedarbis, **$1.**

Elizabeth, N. J.: Ch. Ruck, **$3.** **Po $2:** A. Saulėnas, P. Poškus, K. Čiurlis, S. Liutkus. Ch. Yanush (Hillside), **$1.**

Rochester, N. Y.: J. Palskis, **$6.** **Po $2:** J. A., J. Greibas, R. S., J. Stanley, P. Čereška. J. Vilimaitis, **$1.**

Philadelphia, Pa., po $10: Gera laisvietė, ir Philadelphietis. F. P. Walant, **$5.** **Po $2:** J. Mačėnas, C. Bonions, K. Gutonis, Jonas, ir Frank Riaubis. **Po $1.50:** V. Wasiloski, ir S. Juozapaitis. **Po $1:** Petras, ir Rainienė.

Baltimore, Md.: J. Kasparavičius, **$7.** Krosnietis—dzūkelis, **$5.** **Po $2:** K. Lopatta, Ex-jūreivis, ir Seirijų dzūkelis. J. Bubnys, **$1.**

Hartford, Conn.: V. Staugaitis, **$5.** **Po $2:** M. Tamkus (Warehouse Pt.), J. Barnett, M. Naktinis, ir Ch. Arrison. W. Klimas, **$1.**

Worcester, Mass., po $2: K. Vizbaras, J. Deksnys, M. Petkunas, F. Kasputis, ir A. Vasil.

Pittsburgh, Pa., po $2: A. Barzda, J. Waitonis (Munhall), ir J. Mažeika.

Newark, N. J., po $2: T. Mitkus, A. Palson (Short Hills), ir M. Rogers (Irvington).

Brooklyn, N. Y., po $2: Ona Sleivis, Petras Žižiūnas, J. Mikulskis, V. Baltrušaitis, Frank Bush, J. Cedronas, J. Stankevičius, ir Brooklynietė.

Iš Canada: Po $2: J. Vertelka, Simcoe; A. Bubelis, Port Arthur.

Po $1: M. Gudas, Verdun; O. Rashkevich, Bellevue; J. Zulys, Toronto, Alex Matzulevich, Bondiss; Chas. Jaselun, Clyde; A. Balčiunas, ir E. Morkevich, montrealiečiai.

—:—

Šių miestų vajininkai, už žemiau pažymėtas aukas, gavo punktų:

B'klyn-Rich. Hill, N. Y.	$314.99
Worcester, Mass.	284.00
Detroit, Mich.	216.00
Hartford, Conn.	196.40
Philadelphia, Pa.	189.00
Waterbury, Conn.	126.00
Brockton, Mass.	114.00
Elizabeth, N. J.	112.00
Rochester, N. Y.	104.00
Chicago, Ill.	102.00
Harrison-Kearny, N. J.	96.00
Cleveland, Ohio	78.00
Lawrence, Mass.	64.50
So. Boston, Mass.	57.00
Norwood, Mass.	50.00
Newark, N. J.	45.50
Binghamton, N. Y.	43.00
Pittsburgh, Pa.	43.00
Baltimore, Md.	39.00
Easton, Pa.	35.00
San Francisco, Calif.	34.50
Paterson, N. J.	33.00
Scranton, Pa.	32.00
Great Neck, N. Y.	31.85
Plymouth - Wilkes-Barre, Pa.	31.00
New Haven, Conn.	26.00
New Britain, Conn.	22.00
Haverhill, Mass.	16.00
Gardner, Mass.	15.00
Bridgeport, Conn.	14.00
Nashua, N. H.	13.00
Shenandoah, Pa.	11.00
McKees Rocks, Pa.	10.00
No. Braddock, Pa.	9.00
Pittston, Pa.	8.00
Auburn, Me.	8.00
Coal Center, Pa.	7.00
Minersville, Pa.	7.00
Girardville, Pa.	6.00
Hudson, Mass.	5.00
Lowell, Mass.	4.00
Cliffside Park, N. J.	4.00

Dėkojame vajininkams už gražų darbą. Vajus išvestas gerai. Plačiau vajaus reikalu pasikalbėsime atskirame pranešime.

Laisvės Administracija

Worcester, Mass.

16 Sausio January

ALDLD 11 ir 155 kuopos rengia

BANKIETĄ

Paramai Dienraščio Laisvės

Pradžia lygiai 5-tą val. vakare

Kviečiame worcesteriečius ir iš apylinkės visuomenę atsilankyti į šį gražų mūsų parengimą apšvietos reikalui. Pasilinksminkite patys ir tuom pačiu kartu finansiniai paremsite savo dienraštį.

Lietuvių Svetainėje

29 Endicott St., Worcester, Mass.

Pelnas nuo šio bankieto bus įteiktas Laisvei kaipo dovana nuo Worcesterio Laisvės bendrovės dalininkų suvažiavimo proga.

Pasirūpinkime visi, kad dovana būtų graži.

Rengėjai

New Yorko ir Apielinkės Žinios

"Prašvilpta laimė"

Sausio 9 d. matėme naują komediją "Prašvilpta laimė," Brooklyne. Parašyta pasivadinusio Andriaus Skripkos.

Veikalas sukasi apie prasigėrusį viengungį "gudruolį" burdingierių, kuris ieško vesti turtingos našlės, gyvanašlės, arba net "nekaltos čia augusios." Ieško per laikraščius, daug apie save primeluodamas. Sakosi esančių turtingu "iš krajaus", labai mokytu.

Nemokėdamas pats rašyti, pasisamdo šunadvokatį jam patarnauti, kuris už piniga "pagelbsti bile kam apsivesti."

Atsiliepia ir atvyksta viena po kitos našlė ir "nekalta čia augusi." Prasideda tyrinėjimai, derybos iš abiejų pusių. Su abiejom "gudruolis" burdingierius išsikolioja, nemažai pats nuo jų žodelių nukentėdamas, ir jas išvaro, sau prižadėdamas daugiau nebeieškoti nei našlių, nei gyvanašlių, ir nei "nekaltų čia augusių."

Paskiau paaiški iš laiško, kurį burdingbosis perskaito, jog tai buvo šposas iškrėstas "gudruoliui" burdingieriui. Burdingbosio draugas, perskaitęs burdingieriaus paieškojimus, suplanavo "pamokinti" žioplį "gudruolį", ieškantį už save durnesnių. Jis paprašė savo pačios ir jos draugės, kad juodvi atsilieptų į paieškojimą ir nuvyktų "gudruolį" pamokinti, ką jodvi ir padarė.

Po visos audros, burdingbosis atkkalba gan ilgą prakalbą "gudruoliui" burdingieriui, mokindamas, kaip nereikia neštis gudruoliu, kada pats nieko nežinai, ir nebandyti kitus apgaudinėti, kad ir moteris — merginas.

Veikalas žingeidus ir "entertaining" nuo pradžios iki pabaigos, ekspertiškai sukurtas.

Bet man nepatinka tas dirbtinas atsiliepimas tų merginų —moterų vedyboms, tas burdingbosio draugo bandymas išmokinti liurbį "gudruolį" burdingierių. Nepatinka tas man todėl, kad tokis atsitikimas gali būti kaip ir vienas pasaulyje. O'Henry taip nebūtų rašęs šio veikalo. Mat, Amerikoje savu laiku vedyboms paieškojimai buvo labai madoje. Todėl buvo, galima sakyti, gausybė juokingų ir gero pamokinančių nuotikių ir be tokio aiškiai dirbtino nuotikio, kur atsiliepiama paieškojimui pamokinimo tikslu.

Kitas, nors veikalas sutaisytas patyrusio, tačiau jame rodosi skausmai užbaigoje nenori duotis užsibaigti sklandžiai, panašiai, kaip pradiniui kalbėtojui—kalbi, kalbi ir vis nerandi galo. Tas pasirodo perdaug ištęstoje "moralinėje" burdingbosio prakalboje prie galo, bet ne pačioje užbaigoje.

Taipgi tas moralo priveidimas tiesioginiame pamoksle peraiškiai tikslus—too obvious — kaip ir Aesopo pasaka apie lapę ir vynuoges. Stačiai žodžiu pasako, taip daryti negerai; reikia daryti anaip, tai bus gerai. Tai yra, čia pastato suaugusį žmogų vaiko vietoje, neduoda jam pačiam surasti tikrojo atsakymo, kad taip prastai nereikia daryti, nes nedora. Kada pats surandi tikrąjį atsakymą veikale, arba pasakoje, esi dikčiai patenkintas, suprantąs gerą ir blogą.

Jeigu ir viską kitą paliekant, bet užbaigą šio veikalo reikėtų keisti. Reikėtų tą moralybės pamokslą pakeisti dialogu, pasakant tą patį. Tada nebūtų taip Aesopiška, ir kiek pranyktų tie užbaigos skausmai.

Burdingieriaus rolę vaidino Mikas Čiaplikas. Pirmą sykį scenoje, o jau ekspertas—savo rolėje gyvente gyvena. Iš jo lošimo daugelis galime pasimokinti.

Kiti lošėjai atliko savo roles taipgi gerai.

A. Gilmanas

Dar vienas kapas Alyvų Kalne

Trečiadienio ryte būrelis giminių, draugų ir pažįstamų į amžinastį išlydėjo Antaną Gustaitį. Jaukioje Šalinsko koplyčioje prieš išlydint A. Bimba pasakė trumpą prakalbėlę apie velionį ir jo gyvenimą.

Antanas Gustaitis buvo senas ir nuoširdus dienraščio Laisvės skaitytojas ir rėmėjas. Taip pat, teko patirti, nelabai seniai prieš susirgimą, Antanas patapo Kultūrinio Centro garbės nariu, ir tuomi pats pasistatė gražų paminklą.

Supylėme dar vieną kapą Alyvų Kalne, netekome dar vieno gero žmogaus, pažangaus senosios kartos lietuvio. O tai reiškia, kad mūsų eilės dar laibiau praretėjo.

Lietuvoje Antanas Gustaitis paėjo iš Gudelių parapijos, Simno rajono, Suvalkijos. Gimė jis 1878 metais, tuo būdu mirė sulaukęs jau gražaus 76 metų amžiaus. Amerikon Antanas atvyko pabaigoje praėjusio šimtmečio, tai yra, 1898 metais. Per pirmuosius porą metų dirbo anglies kasyklose. Paskui atvažiavo į Brooklyną ir tapo kriaučiumi. Čia susitiko su Agota Mikalauskaite ir susituokė. Juodu susilaukė penkių vaikų, keturių dukterų ir vieno sūnaus. Dvi dukterys ir sūnus mirė, užaugo ir dabar gražiai gyvena tik Veronika ir Lucija (Mrs. Hall). Gražu, kad abidvi Gustaitytės labai gražiai kalba lietuviškai.

Velionis paskutiniais keleriais metais gyveno iš pensijos, kurią jis gaudavo iš valdžios ir iš Amalgameitų rūbsiuvių unijos,—iš pensijos, už kurią jis, kartu su visais pažangiais lietuviais, kovojo per daugelį, daugelį metų.

Antanas Gustaitis paliko du brolius — Petrą ir Vincą. Vincas randasi ligoninėje. Petras yra gerai žinimo Dr. Petro Gustaičio tėvas.

Mūsų giliausia užuojauta velionio žmonai Agotai, dukterims Veronikai ir Lucijai, taip pat broliams ir visiems giminėms!

Koresp.

Pagerbs "tryliką" su likusiuoju vienu

Rengėjai darbininkų laikraščio darbo žinių rašytojui George Morris pagerbti banketo skelbia, kad tas banketas paverčiamas pagarbai "trylikos" įkalintųjų darbininkų vadų. Jie (12 iš jų) tapo įkalinti sausio 11-tą.

Likosi neįkalintas tiktai vienas, Louis Weinstock. Nejkalino dėl to, kad jis yra pašauktas į tardymą Washingtone. Tardymas turėjo prasidėti praėjusį pirmadienį. Jis ir jo advokatas Sacher jau buvo nuvykę į Washingtoną. Bet Sacher vadovavo apgynimui ir trylikos byloje, tad jis gavo leidimą Washingtone bylą atidėti vienai savaitei, parskubėjo į New Yorką stengtis sustabdyti įkalinimą tų 12-kos. Tas jam pavyko vienai dienai.

Skelbdami pagerbimą tų "trylikos," banketo rengėjai sako, kad jie bus atstovauti asmenyje likusiojo Weinstock. Prie to, tie visi darbininkų vadai yra rašytojais darbininkų laikraščiui, kuriam padaroma arši skriauda tų žmonių įkalinimu. Laikraštis kviečia visus dalyvauti, tuomi pareikšti protestą prieš persekiojimus ir paremti apsigynimą moraliai ir materialiai.

Banketas rengiamas sausio 14-tos vakarą, Beethoven Hall, 210 E. Fifth St., New Yorke. Vakarienės kaina $3.50.

K-nas

Atsidaro Baranikienės kūrinių paroda

Sausio 15-tą New Yorke atsidaro Baranikienės kūrinių paroda Galarie Moderne, 49 W. 53rd St. Tęsis iki vasario 9-tos. Išstato 20 savo kūrinių. Ši yra pirmoji jos vienos darbo paroda, nors jos paveikslų jau yra buvę po vieną ir po kelis matomi bendrose su kitais dailininkais parodose. Čia bus proga plačiau susipažinti su jaunos dailininkės kūryba.

Atidarymo diena, šį šeštadienį, valandos 4 iki 7 vakaro. Arčiausia privažiuojama iRT Lexington Ave. lokaliniu traukiniu.

Ar jau rengiate ką Laisvės paramai?

Uždraudė perimti kitų pokalbius telefonu

New Yorko valstijos vyriausio teismo teisėjas Samuel H. Hofstadter uždraudė Policijos Departmentui klausytis žmonių pokalbių telefonais, uždraudė tuos pokalbius rekorduoti, Jis sakė:

"Perėmimas pokalbių (Wire tapping) yra didžiausiu įsibriovimu į asmens privatinius reikkalus." Sako, kad policijos periminėjimas telefono yra beveik tuo, kaip kad pastatymas policisto prie kiekvieno asmens alkūnės, aršesnis, negu "bile kuris kratai daryti leidimas."

Teisėjas seniau yra davęs leidimų perimti pokalbius telefonu. Sako, kad dėl to jis turėjo rūpesties. Šį kartą policija prašė leisti pasiklausyti ką kalba gemblerystėje įtartieji.

AIDO CHORAS

Visi choristai prašomi dalyvauti visose pamokose ir pribūti anksti, nes tik kelios praktikos beliko iki mūsų metinio koncerto. Jis įvyks sausio 23-čią, Liberty Auditorijoje. Artimiausios dvi pamokos: sausio 14-tą moterys pradeda 7:30, visas choras 8 val.; o sausio 16-tą visas choras pradės pamoką 1:30 po pietų.

Valdyba

DAR $1 GĖLYNUI

Atrodo, kad besniegė New Yorko žiema primena žmonėms pavasarį, ir gal todėl gamtinio grožio mėgėjai jau pasirūpino pavasariniais L. K. C. gėlyno reikalais. Trečiadienio vakarą $1 į gėlyno fonduką pridėjo d. J. Weissas. Dėkui! Dabar gėlininkas turi jau $11.50.

V.

Dviejų auto susidūrime New Yorke ant 38th St. sužeisti 6 asmenys.

Brooklyn, N. Y.

Williamsburgas Gyvuoja

LDS 1 kuopa rengia šaunų banketą, kuris įvyks šeštadienį, vasario-Feb. 19 d. Pradžia 7 val. vakare, Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Bus labai gera vakarienė, puikiausi valgiai ir apetito paakstinimui bus degtinės ir alaus užtektinai visiems.

Bilietas tik $3.00. Labai prašome išanksto įsigyti bilietą.

Rengėjai

(8-10)

Maspeth, N. Y.

LAIDOTUVĖS

Po sunkios ir ilgos širdies ligos, sausio 6 d., mirė Juozas Čepas, 69 m. amžiaus. Palaidotas sausio 10 d., Šv. Jono kapinėse.

Velionis paėjo iš Lietuvos Laičių km., Kupiškio valsčiaus. Iš amato buvo kriaučius. Žmogus linskmo būdo ir su visais gražiai sugyveno.

Šermenyse per visas dienas lankėsi daug žmonių. Į kapines lydėjo su daug automobilių.

Velionis paliko žmoną Emilę, dukterį Emilę, žentą William Ristow, anūkes Carolyn ir Joan, sūnų Petrą, seserį ir du brolius Lietuvoje.

Sūnus Petras, inžinierius, šiuo tarpu Vokietijoje. Į tėvo laidotuves atvykti negalėjo—tarnybos pareigos neleido. Taipgi Petras keleta savaičių atgal Vokietijoje apsivedė.

A.

Brighton, Coney Island, Manhattan ir Sea Gate rezortų nuosavybių savininkai protestuoja, kad miestas nori iš tų sričių taksais surinkti užmokestį už išvedimą rynų toli į jūrą. Jie tikrina, kad tos rynos esančios viso miesto naudai ir kad viso miesto nuosavybės būtų tam aptaksuotos.

Naujieji vagonai turi visko, apart sėdynių

Su iškilmingomis apeigomis, dalyvaujant spaudos reporteriams ir fotografams, sausio 11-tą paleido tarnybon naują 8 vagonų traukinį tarp Broad St. ir Jamaica. Naujasis gražuolis turi visko: flourescent lempas, elektroniską ventiliaciją, minkštas, plastiku dengtas sėdynes, bet jų mažiau. Senuosiuose vagonuose buvo po 78 sėdynes, naujuose yra tik 54 sėdynės.

Kol traukiniai tebetarnauja važiuojantiems iš Wall ir Broad Sts. srities raštinių, gal to trūkumo sėdynių ir nepajus. Bet keliaujantiems iš krautuvių, preseriams, ofisų valytojams ir kitų panašių darbų dirbėjams, taipgi moterims su kūdikiais, seniems ar šiaip silpniems žmonėms sėdynės daugiau branginamos, negu visi modernizmai. O gal vagonų leis po daugiau ir sėdynių užteks visiems. Stovinčių tilps 250.

Viso tokių vagonų yra užsakyta 600, už juos visus bendrai turės sumokėti 67 milijinus dolerių.

Mėgstantiems gėlininkystę verta pasiteirauti apie Brooklyn Botanic Garden vedėjų duosimas pamokas, kurioms jau registruoja. Už pamokas reikia mokėti.

Įdomus ir naudingas popietis jau čia pat

Daktaro Boriso prelekcija apie sveikatą įvyks šio sekmadienio popietį, sausio 16-tą, Liberty Auditorijoje, Atlantic Ave. ir 110 St., Richmond Hill. Pradžia 3:30. Įėjimas nemokamas.

Pirm prelekcijos (kurie nepavėluosime) turėsime progos pasiklausyti ir dainų. Jas suteiks Aido Choras, kuris čia vykdys savo pamoką. (Choristai, vadovybėje savo mokytojos Mildred Stensler, pamokas pradės nuo 1:30). Tikimasi, kad choristai nepaskupės dalimi savo praktikų pasidalinti su atvykusiais į prelekciją.

Kviečiame visus šio pranešimo skaitytojus. Prašome ir kitiems apie tai pasakyti.

LDS 13 kuopos komisija

Stotyje eksplodavo naminė bomba

Pennsylvania stoties Long Island Rail Road skyriuje asmeniškai vartojamoje bagažo šepelėje įvyko eksplozija masinio važiavimo iš darbo laiku, 5:15 po pietų. Trenksmas, pasipylimas dūmų išgązdino minią svieto, vos nekilo išgąstingas, gaivališkas bėgimas iš stoties. Žmonių laimei, sprogimu nieko nesužeidė ir paskliusios dujos greit prasisklaidė.

Tyrinėtojai suradę, kad bomba buvusi namų darbo — 4 colių ilgio, 1½ colio storio dūda, abiejuose galuose užnituota. Buvusi pripilta parako ar cellulose, padegta laikrodiniu prietaisu.

Nors nedidelė, tačiau ir tokia turėjo galingą jėgą. Eksplozija išrėžė 2 colių plyšį dviejų pėdų storio cementinėje sienoje už šepelės, išardė tris gretimas šepeles ir išdūrė olą plasterinėje sienoje tarp to kambario ir koridoriaus.

Po to įvykio policija tuojau atidarinėjo visas tame kambaryje esančias šepeles, padarė kratą ten pasidėtuose bagažuose. Nieko įtartino nerado. Jeigu būtų radę, sakoma, buvo planas krėsti visus kitus bagažų kambarius.

Banko plėšiką suėmė nubiednėjusį

Visos šalies policijai buvo įsakyta gaudyti brooklynietį Cono A. Finamore, 26 m., įtartą apiplėšime banko prie 725 Grand St., Brooklyne. Per dvejus metus jo ieškojo. Tačiau jis turėjo pinigų, jo nerado. Jį suėmė Nevadoje, kai jis jau nubiednėjo, parvežė į Brooklyną ir čionai bus teisiamas. Sako, kad jis buvo pasigrobęs $10,000.

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.

Mokykloms iškaščiai daugėja

Ateinančiųjų vienerių metų New Yorko miesto mokyklų veiklai reikėsią gauti iš miesto iždo $21,616,016.88 daugiau, negu pernai, sako Švietimo Tarybos finansų komitetas. Pažymi, jog į tą sumą dar neįeina mokytojams algų priedai, kuriuos būtinai turėtų duoti. Jau yra numatyta, kad tie priedai turėtų būti po $300 iki $500 metams.

Visa pareikalautoji mokykloms suma yra $310,449,116.65. Budžeto metai prasideda liepos 1 dieną.

Išbando mechaniškus draiverių tyrėjus

New Yorko policija gavo nuo apdraudų firmos mašiną, kuri ištiria ir užrekorduoja vairuotojo regėjimo stiprumą, tolį ir plotį, spalvų įmatymą ir kaip greit to visko matymas įjungia kitas kūno dalis veikti auto kontrolei. Mašina kol kas vartojama tiktai pačios policijos auto mašinų vairuotojų parinkimui.

Andrew H. Mele, 55 m., iš Jersey City, liudijo teisme, jog jis davęs dvejus kyšius po šimtą dolerių, kad gautų nuo National Maritime Unijos uosto agento John T. Hunt leidimą dirbti ir unijos kortą.

Brooklyne vienos vidurinės mokyklos Tėvų - Mokytojų organizacijos skyrius nusitarė diskusuoti, ar mokinių apranga veikia jaunukus taip, kad galėtų didinti ar mažinti polinkį į blogą.

Williamsburge du plėšikai suguldė ant aslos Michelman Iron Works šapos savininkus, 3 darbininkus ir atėjusį salesmaną. Atėmė $4,100 algų pinigų ir nuo salesmano dar $40. Šapa randasi prie 50 Borum St.

New Yorko didžiojoje autobusų stotyje suimtas viduramžis newarkietis ir patalpintas ligoninėje tyrinėti protą. Jis vaikščiojo po stotį rodydamas bonkutę su biskiu gasolinos ir grąsindamas, kad jis išeksploduos visą stotį.

New Yorke teisiamoji kaip dalyvė nužudymo motinos 15 metų mergšė Theresa Gresh verkė prokuratūros atstovui skaitant jai ir jos meilužiui kaltinimą. Jame sako, būk meilužis prisipažino, kad jie abu suplanavo nužudyti jos motiną.

Paimti tarnybon dar 59 naujieji gaisragesiai, baigę pasiruošiamuosius pratimus.

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

126 Lafayette St.

Newark, 5, N. J.

MArket 2-5172

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS

Savininkas

306 UNION AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

Geral Patyręs Barberis

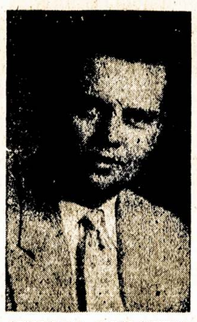

VINCAS SODAITIS

PETRAS KAPICKAS

Užlaiko Puikiai Įrengtą

BAR & GRILL

32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.

Telephone: EVergreen 4-8174

NEW YORK

HELP WANTED—FEMALE

NAMŲ RUOSOS DARBININKĖ

Maloniuose namuose Scarsdale (8 rūmų Ranch), 2 metų amžiaus berniukas. Lengvas namų aptarnavimas, skalbimas ir paprastas valgių gaminimas. Kiti darbininkai sunkesniems darbams. Turi būt sąžininga ir turėti vėlesnius paliudijimus. Atskiras kambarys ir maudynė. Geras atlyginimas.

Šaukite: **Scarsdale 5-1235.**

(9-11)

REAL ESTATE

RICHMOND HILL
1 ŠEIMOS $10,700

GI. Nereikia įmokėti. Civiliams $3,000 įmokėjimo. 8 rūmai, pilnai detached ir šingeliuotas. Pilnas sklepas, cementuotas patio, **A-117, Essex, 143-01 Hillside Ave. Tel. AX. 7-7900**

(8-14)

SU NUOLAIDA NUO SAVININKO

New Hyde Park—$16,500 ($3,000 įmokėt), 6 rūmų mūrinis Cape Cod, $13,500. 30 metų morgečius, 4½%. Ideališka vieta, arti mokyklų ir transportacijos. Tuojau galite įsikraustyti. Šaukite **PIoneer 2-6733.** Pamatymas pagal sutartį.

(9-11)

SU NUOLAIDA NUO SAVININKO. Custom Built. 9 kambarių, Colonial. Bellmore, North. Iš mūro ir medžio. Lauke šingeliuota, ugnavietė; 4 miegrūmiai, 1½ vonia. Knotty Pine TV kambarys; 2 karam garadžius; didelis plotas; visur gražiai apaugta žalumynais. Arti visko. Tuojau užimama. Greitas pardavimas. $23,500. **SU. 5-0783.**

(9-11)

RICHMOND HILL $11,990
1 Šeimos

6 rūmų, porčiai, naujai išdekoruota, aliejum šildomas. Garadžius, vieno fėro zonoje, arti prie krautuvių ir mokyklų.

PREFERENCE REALTY
120-09 Liberty Ave.
Richmond Hill, N. Y.
Tel. MI. 1-1515

(9-15)

FLATBUSH

Gražus 1 šeimos mūrinis namas, kampinis, semi-detached, 8 rūmų, prisideda 3 rūmų studio. 2 karam garadžius. Arti prie katalikų bažnyčios ir mokyklos. $23,000.—Tuojau užimamas.

Alba: NA. 8-4920 — MA. 5-6080

(9-11)

For Rent

PER SAVININKĄ — CORONA

2 šeimų namas — apartmentas (5 rūmų) tuščias užėmimui tuojaus. Naujas. Aliejum šildomas. 2 karam garadžius, puikiose salygose, ideališka vieta, arti mokyklų ir transportacijos. Greitam pardavimui tiktai $13,000. Pamatymas pagal sutartį kviečiama. **NE. 9-6766.**

(4-10)

RŪKYMAS IR ČIA KALTAS!

Washington.— Ekspertai, kurie tyrinėja automobilistų nelaimes, sako: rūkantieji vairuotojai (draiveriai) dažniau susilaukia nelaimės važiuodami automobiliais, negu nerūkantieji.

Iš kur tai ekspertai žino?

Jie patyrė iš tyrinėjimų New Yorke: asmenų, turėjusių nelaimes su automobiliais, buvo daugiau rūkančiųjų negu nerūkančiųjų.

New York. — Amerikinių Civilinių Laisvių Sąjunga šiomis dienomis užgyrė teisėjo Hofstadterso nutarimą, kad policija neturinti teisės slaptai klausytis, kaip ir ką žmonės kalba per telefoną. Policija norėjo, kad teisėjas leistų jai tai daryti, nes, esą, tai padėtų jai gaudyti "bukius" ir kitokius gemblerius.

Washington. — Admirolas Carney išskrido į Europą, kur jis tarsis su europinių (Vakarų) šalių laivynų vadovais dėl būsimųjų vandens manevrų Atlantike.

Su Arbata

Pirmutinė apsauga nuo slogų, tai arbata su medum. Gi orui atvėstant slogos aplanko kiekvienus namus. Reikia būti prisirengus jas pasitikti ir pergalėti.

Kada pavargstate, paįaučiate čiaudulį, gerkite daug arbatos su medum ir anksti gulkite atsikratymui slogų.